

Vörös T. Károly főszerkesztő úr

Népszabadság Szerkesztősége

Budapest, III. Bécsi út 122-124.

Ikt.sz: 125/2010.

Tárgy: „Kémek a kultúrtérben” sorozat

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Ezennel harmadik alkalommal tiltakozunk a „Kémek a kultúrtérben” sorozat ellen. A Közgűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete nevében először levélben fordultam Bárkay Tamás úrhoz és megpróbáltam meggyőzni, hogy sorozata nem tárgyszerű, emiatt kárt okoz a művelődési házaknak, az ábrázolt épületekben lévő könyvtáraknak is. Ugyanerről próbáltuk meggyőzni a szerzőt a Budapesti Népművelők Egyesülete májusi, balatonszemesi találkozásán, amelyet személyesen megtisztelt.

Mielőtt szakmai érveimet ismertetem, szeretném felhívni főszerkesztő úr figyelmét, hogy a cikksorozat újságírói szakmai szempontból is komoly kifogásolnivalókat hagy maga után. Többek között nem felel meg egymásnak a sorozat címe és a tartalma, a „kultúrtér” nem csak művelődési ház és ezen belül nem csak budapesti művelődési ház (!?). Ezzel szemben a június 21-én megjelent 13. résszel együtt összesen 11 budapesti művelődési ház épületet ír le és a 12. is közművelődési tér (a Gödör), csak nem hívják művelődési háznak. Egyedül a Művészetek Palotája érdemelte ki a szerző kitüntető figyelmét a több ezer magyarországi színház, galéria, múzeum, könyvtár, szabadidőpark, állatkert és levéltár közül. Ez így nem tekinthető arányosnak egy országos napilapban. (Csak zárójelben említem, hogy mindezen kívül a sorozatcím magyartalan szóösszetétel.)

Három komoly közművelődési aggályunk van, amelyekről igyekszem nem bántóan fogalmazni – bár ez nem könnyű.

1) Csak a leromlott „kultúrtereket” mutatja be írásaiban, így azonban hiteltelen torzkép rajzolódik ki, mert sok szép és jó „kultúrtér” is van. Ilyen például a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár Központja vagy a hozzá tartozó, de külön épületben, mellette büszkélkedő zenei gyűjteménye, a felújított Víg-színház, több múzeum nemzetközileg is jegyzett nagyszerű kiállítása... Még a szerző által nem kedvelt művelődési házak között is öröm megtekinteni például a pesterzsébeti Csilit, a soroksári Táncsicsot, a mátyásföldi Corvint, a pesthidegkúti Klebelsberget, a belvárosi Aranytíz központot, és még sorolhatnám, csak Budapesten belül maradván.

Kinek jó az és milyen érdeket szolgál, hogy a „kultúrterekről” sokkal kiábrándítóbb képet festünk, mint amilyenek azok valójában?

2) Az épületek leírása a kiválasztásukon túl is sajnálatos módon és szélsőségesen elfogult. A Fővárosi Művelődési Ház bontás alatt áll. Lassan három éve eldőlt, hogy a fenntartó civil szervezet lemond a telek területének egy részéről és ezért egy vállalat új művelődési házat épít a fennmaradó részen. Természetes, hogy azóta nem nyúltak semmihez, pénzkidobás lenne. Nehezen hihető, hogy egy szemfüles újságíró ott alaposan nézelődve ezt nem tudta meg.

A berendezési tárgyak ábrázolása is ugyanilyen elfogult, következetesen érdektelen szürkére festi azt is, ami nem egészen az. Ez persze egy olyan állítás, amit nehéz lenne bizonyítani, de azért az is valamiféle igazolásra szorulna, hogy az FMH valóban a „Sztálin reneszánsz” stílusában készült, vagy ajtóit megfelelnek-e a „népi demokratikus járványkórházakban” alkalmazott szabványoknak.

Kézzel foghatóan bizonyítja a nem feltétlenül jóindulatú megközelítést, hogy a legtöbb művelődési házba hétköznap délután három óra körül érkezik a szerző, amikor az ország egyetlen intézményében sincs semmi, és ezt lehet tudni előre. A nyugdíjasok, GYES-en lévő kismamák, egyéb a speciális tanfolyamok délelőtt vannak, a felnőtt és ifjúsági programok legkorábban 4-kor kezdődnek. Az a beállítás, miszerint csak ketten lézengenek a hatalmas térben, félrevezető,

kimondatlanul azt a látszatot kelti, mintha ezen intézmények konganának az ürességtől. Ez pedig nem igaz, az ellenkezője felel meg a valóságnak.

A cikkek implicit sugalmazása épp annyira megalapozatlan, mintha egy családi orvosi rendelőbe mennénk el három órákor, (ami ilyenkor szintén üres), és ezzel azt bizonyítanánk, hogy a magyar lakosság makkegészséges, hiszen nem jár orvoshoz. Színházakban is hosszú órák telnek el, amikor se próba, se előadás nincs, az iskolák is üresek már délután 5-kor, civil szervezeteknek vannak helyiségeik, ahol egy héten egyszer vagy kétszer gyűlnek össze tagjaik, akadnak színvonalas galériák, ahová naphosszat teremtett lélek nem teszi be a lábát, de ez az égadta világon senkit nem zavar, csak a művelődési háznak kellene hétfőn reggeltől vasárnap késő estig minden percben tele lenniük.

3) A kulturális terekről adott tudósítások hajszálnyit sem utalnak rá, hogy ezekben, a vizuálisan sokszor valóban nem felvidító kinézésű épületekben hallatlanul fontos dolgok történnek. Pedig ezt ma már nem lenne nehéz a meglátogatott intézmények izléses és aktuális honlapjain felfedezni.

A számos meglátogatott művelődési központ köreinek, tanfolyamainak, rendezvényeinek hosszú sorából csak egyetlen egy intézmény tevékenységére térek ki példaként, és abból is csak néhány elemet ragadok ki, hogy érzékeltessem milyen fajta munkák azok, amit a szerző következetesen nem vesz észre sehol.

A Budapesti Művelődési Központ „Kattints rá nagy!” című projektjéről 2008-ban más tanulmányban írtam a következőket:

A BMK „Kattints rá Nagy!” időseknek szóló programján a résztvevők megismerkednek a számítógép, az internet, az internetes keresők használatával, létrehozzák saját elektronikus postafiókjukat, s készség szinten elsajátítják annak használatát. A program 2002-ben indult, kezdetektől óriási igény mutatkozik iránta, folyamatosan százak váraкоznak az előjegyzési listán.

Jelenleg 20 közművelődési intézményben folyik ez a kurzus. Különböző helyszíneken eddigi 2000-en végezték el, a tanulókhöz 2008-ban újabb 1500 fő csatlakozhat. Az oktatási hálózat 2007-ben a határokat is átlépte: egy újabb, az Európai Unió által támogatott kétéves Grundtvig projekt keretében Csíkszeredán és Komáromban is elindulnak a „Kattints rá, Nagy!” tanfolyamok. Az oktatók és a szenior tanulók a www-golden-age (2005-2007) nemzetközi projekt keretében öt EU tagállam hasonló oktatási programját és tanulóit is megismerték egy tanulási kapcsolatok program segítségével. Évente országos találkozókra is sor kerül, ahol a hasonló érdeklődésű „netnagyik” személyesen is kapcsolatba kerülhetnek egymással. A tanfolyamon megszerzett tudást „Folytassa, Nagy!” klubfoglalkozásokon gyakorolhatják a végzett szenior tanulók, melyeket többek között önkéntesek vezetnek.”

A BMK 2002-ben csatlakozott egy az idősek tanulási korlátainak csökkentését célzó nemzetközi projekthez (RoLBOP – Az időskori tanulás korlátainak mérséklése, Grundtvig 2.). A program első évében angol, ír és osztrák partnerszervezetünkkel közösen gyűjtötték össze a jó gyakorlatokat országainkban... 2007 decemberében a program jelentős nemzetközi elismerésben részesült, az e-Inclusion legjobb gyakorlatai között felkerült a <http://www.epractice.eu> Web-oldalra, az Európai Bizottság kezdeményezte „e-Inclusion, be part of it!” (e-Befogadás – Légy a részese!) európai akcióév első magyarországi programjaként.”

Nem fér e levél keretébe az a sokrétű munka, amit végeznek, csak azt említem, hogy egyebek mellett az intézmény ad otthont a Budapest Főváros Bartók Táncegyüttesnek, a Fővárosi Énekkarnak, a Budapesti Vándor Kórusnak, és a Bárdos Lajos Vegyeskarnak. Székhelyintézménye nyolc civil szervezetnek. Éves látogatottsága 120-140 ezer fő.

Tisztelt Főszerkesztő Úr!

Kérjük, hogy fejezzék be ezt az félrevezetően egyoldalú és a lap rangját sem emelő cikksorozatot. Kérjük továbbá, hogy kapjunk lehetőséget az érintett intézményekben folyó értékes kulturális élet bemutatására, vagy keressenek bármi más módot arra, hogy az intézmények megsértett hírnevének helyreállításához hozzájáruljanak.

Budapest, 2010. június 22.

Őszinte nagyrabecsüléssel:

Földiák András
elnök

UI: Tájékoztatom, hogy a cikkekkel kapcsolatos hozzáánk érkezett szakmai felvetések miatt jelen leveletem a KKDSZ honlapján és szakmai körökben nyilvánosságra hozzuk.

*Közyűjteményi és Közművelődési Dolgozók Szakszervezete 1054 Budapest, Akadémia u. 11.
Telefon: 338-2648, 483-0415 Fax: 338-4274 E-mail: kkdsz@kkdsz.hu*